Ziekte van de huid

In de laatste maanden hoort men meer en meer gewag maken van gevallen van schurft in kringen, waar gewoonlijk de ziekte niet voorkomt.

Ging aanvankelijk dit verschijnsel onopgemerkt voorbij, langzamerhand werd het aantal lijders grooter en zij berustten niet in een behandeling tegen het euvel, doch wilden de oorzaak opgespoord zien ten einde zich te vrijwaren voor een herhaling.

Waar in ons land tot nu toe vrij zelden schurft in den beteren stand werd waargenomen, trof het, dat juist in de laatste jaren de aandoening zóó veel meer zich verspreid heeft en het behoeft geene verwondering te baren dat juist het aantal vreemdelingen dat ons land is binnengekomen de oorzaak wordt genoemd. Onder deze zijn vele armen, bij wie zoo goed als in ons land schurft voorkomt, maar ook in betere standen komt in naburige landen de aandoening voor, als gevolg van mindere reinheid op het lichaam en het lijfgoed, en nu zou door het in aanraking komen met dezen de schurft bij ons gekomen zijn, waar ze tot nu toe niet voorkwam.

De aandoening zelve is buitengewoon lastig. Ze begint met uitslag tusschen de vingers, aan de polsen, ellebogen, in de knieholten, kortom op al die plaatsen van ons lichaam, waar de huid dun is. Het geweldig jeuken geeft aanleiding tot krabbelen, hierdoor ontstaan licht verwondingen en deze kunnen gemakkelijk in ontsteking overgaan. De huid wordt meer en meer aangetast door een huiduitslag die, indien die niet herkend wordt, alle middelen trotseert. Wat men er ook aan doet, welke zalven men ook probeert, niets helpt. Bij duidelijk toezien ziet men temidden van de met uitslag bedekte huid, enkele uiterst kleine, zwarte stipjes, niet grooter dan de punt van een naald, stipjes, die wanneer men ze met 'n vergrootglas bekijkt, uiterst kleine kanaaltjes blijken te zijn. Deze kanaaltjes nu zijn de schuilplaats en zijn de verwekker van de ziekte.

't Is een mijt, een insect, uiterst klein, dat zich in de huid kan inboren. Daar waar de huid het dunst is, geschiedt dit het gemakkelijkst; ze bijt zich een gaatje dat langzamerhand een gangetje vormt, al dieper gaat ze de huid in. De bij haar maaltijd gebruikte deelen van de huid laten een zwart spoor achter in het uiterst kleine kanaaltje, dat zich als een fijn zwart streepje voordoet.

De vrouwen uit 't volk in Italië wisten, lang voordat de geneesheeren wisten wat de oorzaak van de schurft was, dat in de zwarte gangetjes zich de verwekker van de aandoening bevond, want ze bewezen elkaar den dienst, die gangetjes met een fijne naald uit te peuteren.

Later, toen men wist, wie de verwekker der aandoening was, begon men naar middelen om te zien om het insect te dooden, maar goed verscholen als het zat in de huid, was het niet gemakkelijk het te bereiken.

Tot men er toe kwam op de huid middelen toe te passen die de bovenste laag afbeten en met deze, de dieren verwijderden. Groene zeep vormde een heerlijk middel en is dan ook een bestanddeel van de zalf die men bij schurft aanwendt. De bovenste laag van de huid wordt dan afgestooten en met deze de schurftmijten. Doch van deze insecten bevinden zich er ook sommige in de kleederen, in het beddengoed, enz. en het is zaak om wanneer de persoon aldus ingesmeerd is, hem eenigen tijd later na het afwas chen van het middel, geheel schoon lijfgoed aan te laten doen. Flink moet de huid na het verwijderen van het middel nog afgewreven worden om zooveel mogelijk elke schurftmijt te verwijderen.

Het uitgedaan lijfgoed wordt uitgekookt, de schurftmijten aldus gedood en waar het mogelijk is, dat bij een behandeling niet alle dieren zijn verwijderd, wordt eenigen tijd later andermaal het middel toegepast, andermaal het lijfgoed uitgekookt.

Ik zou haast geneigd zijn neer te schrijven: vroeger deed men in de zalf nog een middel dat de dieren doodde, en wel Perubalsem. Dit vormt een bijna zeker doodend middel voor de schurftmijt, doch hoe waardevol middel ook, tegenwoordig is dit niet meer te verkrijgen. Gelukkig kunnen wij het ook zonder dit middel en ge begrijpt dat wanneer wij maar de bovenste met schurftmijt als bezaaide huidlaag „af bijtsen" wij al een heel eind op streek zijn de ziekte te bestrijden.

Het gebrek aan zeep, de zuinigheid die wij te betrachten hebben met vuur, maakt, dat er minder gewasschen wordt dan vroeger of misschien juister gezegd: minder degelijk gewasschen wordt, en 't is te begrijpen dat menige schurftmijt die anders gedood zou worden, nu in leven blijft en de aandoening overbrengt.

In sommige gemeenten van ons vaderland is de aandacht der autoriteiten al op het voorkomen van schurft gevestigd. Te Bodegraven heeft de gemeente een bedrag van ƒ 1000 beschikbaar gesteld voor de bestrijding der ziekte.

Vele gemeenten zullen beslist volgen, want wanneer ooit in het begin een aandoening gemakkelijk te bestrijden is, is het zeer zeker wel de schurft. Zoo straks ingeburgerd in ons volk, is de bestrijding veel moeilijker, omdat steeds brandpunten, broeinesten van schurft, blijven bestaan, haarden van waaruit de schurft zich telkens weer verspreidt.

Zoo straks komt de schurftmijt hier te lande in trein of tram en kan daar menigeen besmetten, die in deze zeep- en warmwater-looze dagen toch reeds erg vatbaar voor de ziekte is. Reinheid is nummer één bij de bestrijding; dan de huid afboenen nadat de oppervlakkige laag afgebeten is, het ondergoed uitgekookt, het beddengoed liefst ontsmet, zóó kunnen wij het kwaad in den aanvang keeren.

Opgepast dus, niet gewacht tot er maatregelen van hoogerhand komen. Dit duurt te lang. Eerst wordt onderzocht hoe ernstig het met de aandoening gesteld is. Dit duurt lang. Dan wordt er gezocht om de beste bestrijdingswijze te vinden, en middelerwijl woekert de aandoening voort.

Laten de autoriteiten nu maar eens achteraan komen. Wij zelf slaan de hand aan den ploeg.

Bij elken uitslag, die met jeuk gepaard gaat, aan vingers, elleboog, pols of kortom dáár waar de huid zacht is, raadplege men zijn geneesheer en men bevrijdt zich zelve daarmede wellicht van een onaangenaam kwellend lijden.

MEDICUS.

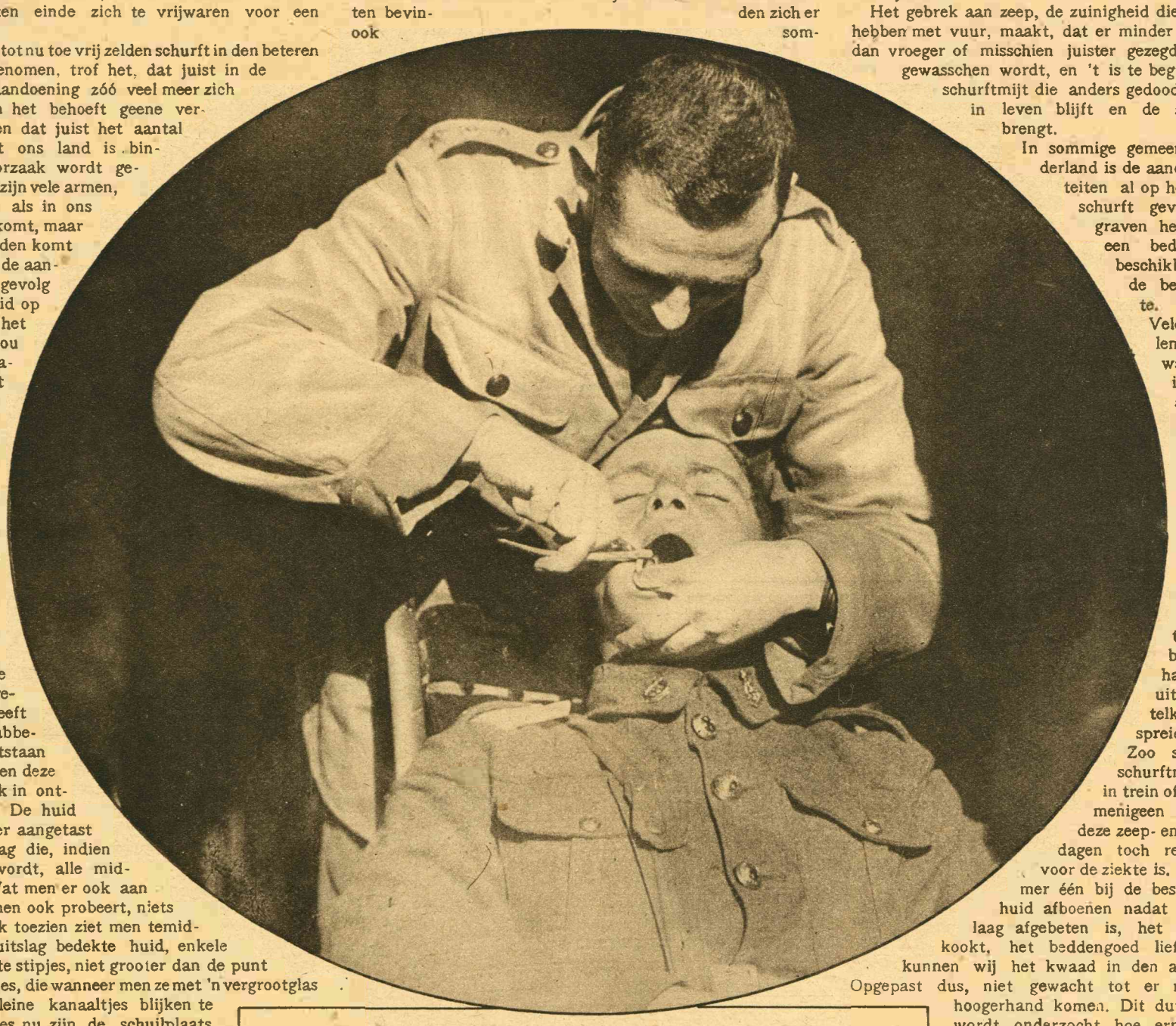

EEN TANDARTS AAN HET FRONT.

Op onze foto ziet men een tandarts, die in militairen dienst is, een van zijn kameraden van een lastige kies verlossen.

Natuurkunde in de Huiskamer

7. Proeven over den luchtdruk.

Velen kunnen er zich nog niet goed rekenschap van geven, dat de dampkringslucht uit stof bestaat, dat zij dus gewicht heeft en dientengevolge een zekeren druk uitoefent. En toch hebben wij allen menigmaal dien luchtdruk aan den lijve gevoeld, zooals bij hevigen stormwind of, bij snelle beweging, door den weerstand, dien wij ondervinden enz.

Dat deze kracht niet gering is, blijkt daaruit, dat de lucht op elken vierkanten centimeter van een voorwerp, een drukking uitoefent van ruim één kilogram. Ons eigen lichaam heeft als gevolg daarvan, een last te torsen van niet minder dan 15000 à 20000 kilogram. Hoe is dat mogelijk en waarom worden wij, door dien meer dan honderdvoudigen centenaarslast niet totaal verpletterd? Antwoord: Omdat dezelfde druk ook door de lucht in het inwendige van ons lichaam uitgeoefend wordt, zoodat de uit- en inwendige druk elkaars werking opheffen.

Neemt men echter dien luchtdruk op een voorwerp in ééne richting weg, dan zal hij zich in de andere juist duidelijk openbaren, zooals thans blijken zal.

Men knipt een cirkelvormig schijfje van 7 à 8 centim. middellijn, uit zacht gummi of uit dun, zacht leer, drenkt het met olie en laat het drogen. Dan trekt men, juist door het middelpunt, een dun, doch sterk touw, in welks uiteinde men vooraf een knoop gelegd heeft. Na de schijf een weing bevochtigd te hebben, drukt men haar overal goed aansluitend, op een gladden steen, zoodat bijna alle lucht tusschen den steen en het leer weggedrukt wordt. Trekt men nu aan het touw (fig. 1), dan wordt de ruimte tusschen steen en leer grooter, daardoor wordt de lucht, die er zich nog tusschen bevindt, verdund en de buitenlucht drukt nu zoo sterk op het leer, dat men er een steen van eenige ponden gewicht mee kan opheffen, ja zelfs uit het straatplaveisel kan trekken. Hierop berust ook het ophangen van geëtaleerde voorwerpen in winkelkasten aan een gummischijfje, dat men tegen de winkelruit drukt. Een interessant voorbeeld van het zelfde geval is het volgende. Men legt een dun plankje van een sigarenkistje halverwege op den rand van de tafel, bedekt deze helft met een groote courant, die men vast aandrukt, door er met de hand overheen te strijken. Geeft men nu met de vuist of een hamer een hevigen slag op de vrije helft van het plankje, dan blijft de courant rustig liggen en het plankje breekt middendoor, daar de bedekte helft door den luchtdruk op de courant tegengehouden wordt.

Fig. 1.

Nu nog een andere aardige en elegante proef, om de werking van den luchtdruk aan te toonen. Men vult een vingerhoed tot aan den rand met aether of benzine, bedekt hem met een blad stevig vloeipapier, drukt dit vast tegen den vingerhoed aan en keert dezen om. (zie fig. 2). De vloeistof trekt dan in het vloeipapier en verdampt snel, zoodat de vingerhoed luchtledig wordt. Men kan nu het papier opnemen en het, met den vingerhoed in alle richtingen wenden en keeren, zonder dat hij loslaat.

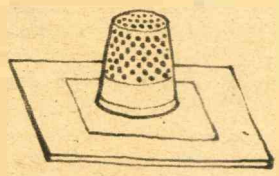

Fig. 2.

N.B.! Deze laatste proef nooit te nemen in de buurt van een vlam of van vuur.

Dr. A. J. C. Snijders.